

Vorbereiding

- [Een locatie vinden](#)
- [Innamebeleid en opslag](#)

Een locatie vinden

Je wilt een weggeefwinkel beginnen. Leuk! Maar een winkel heeft een plek nodig, dus waar doe je dat precies?

De moeilijkheid van een weggeefwinkel

Het grootste probleem met een weggeefwinkel zit hem in de naam; je geeft alles weg, en je hebt dus geen enkel inkomen, behalve een donatiepot. En de kans dat je de huur van een winkelpand kunt betalen uit de donatiepot, die is vrijwel nihil. Dus je zult het op een andere manier op moeten lossen, en hier zal ik het hebben over een paar van de manieren waarop je dat kunt doen.

Er zullen ongetwijfeld meer oplossingen zijn dan ik hier heb staan - als je zelf een idee hebt, probeer dat dan vooral ook uit!

Bij een weggeefwinkel is het goed om in je achterhoofd te houden dat je veel minder nodig hebt dan een 'normale' winkel. Je hoeft geen advertenties in de etalage te hebben, je hoeft niet in een winkelstraat te zitten, en zelfs ramen zijn optioneel. Een weggeefwinkel lijkt wat dat betreft veel meer op een kringloopwinkel, maar zelfs dan is er minder nodig; eigenlijk heb je aan een dak boven het hoofd genoeg. Zorg wel dat de winkel zelf prettig is om in te verblijven - een likje verf en goede verlichting doet een hoop!

Een eigen pand gebruiken

Als je zelf (een deel van) een pand beschikbaar hebt, of je kent iemand via-via die dat heeft, dan is dat natuurlijk een makkelijke optie. Je bouwt de ruimte om tot een weggeefwinkel, en je bent klaar!

Uit eigen zak betalen

Als je veel te besteden hebt, dan is de makkelijkste manier om ergens een ruimte te huren en daar je weggeefwinkel in te vestigen. Dat hoeft niet per se een winkelpand te zijn; het kan ook bijvoorbeeld een ondergrondse ruimte in een bedrijfsverzamel pand zijn die slecht verhuurbaar is en daardoor een stuk goedkoper is. Let wel op dat de verhuurder geen probleem heeft met je winkel.

Sommige verhuurders die 'tijdelijke bewoning' aanbieden, leveren ook tijdelijke bedrijfsruimte; dit kan ook vaak een interessante optie zijn als je minder te besteden hebt, maar wel wat budget hebt. Het kan ook lonen om contact op te nemen met deze bedrijven; vaak hebben ze minder aantrekkelijke of bruikbare locaties (en dus goedkoper) waar ze publiekelijk niet mee adverteren.

Steun van de gemeente

In veel gemeentes is er budget beschikbaar voor initiatieven vanuit bewoners, of zijn er oude (ongebruikte) panden die gebruikt kunnen worden voor maatschappelijke bestemmingen zoals een weggeefwinkel. Neem contact op met je gemeente en vraag ze of ze je initiatief willen ondersteunen, en wees daarbij concreet in wat je nodig hebt - bijvoorbeeld een ruimte met een bepaald oppervlak om te gebruiken, en eventueel een subsidie om de andere kosten (stroom, verwarming, onderhoud, etc.) te betalen.

Let wel op dat steun van de gemeente onderhevig is aan de politieke wind; als er een grote verandering plaatsvindt in je lokale politiek, is het goed mogelijk dat de steun plotseling wegvalt, en je moet verhuizen naar een andere locatie die je zelf moet regelen, of anders de weggeefwinkel moet sluiten. Ondanks dit is het vaak nog steeds waard om een beroep te doen op de gemeente; een tijdelijke weggeefwinkel is beter dan helemaal geen!

Een pand kraken

Dit is de klassieker, en het gebeurt nog steeds; kraak een pand, en vestig daar je weggeefwinkel! In veel grote steden is er een kraakspreekuur waar je terecht kunt voor hulp en advies als je deze route wilt nemen. Het grote voordeel is dat het weinig kost; je zult wat geld en/of spullen kwijt zijn aan het opknappen van het pand, omdat het waarschijnlijk niet goed onderhouden zal zijn, maar je betaalt geen huur. Het nadeel is dat je vrij plotseling eruit gezet kunt worden, al leert de ervaring dat als het niet direct gebeurt, het vaak jaren duurt.

Let wel op dat kraken juridisch gezien strafbaar is (of in ieder geval kan zijn); dat hoeft niet per se een belemmering te zijn, maar je moet je er wel van bewust zijn.

In een andere vorm

Als een 'traditionele' weggeefwinkel niet haalbaar blijkt, dan zijn er nog andere opties. Veel mensen zijn bijvoorbeeld een weggeefkast begonnen; een kast die ergens buiten staat, onder een afdakje, en waar mensen zelf spullen in kunnen zetten en mee kunnen nemen. Dan hoef je alleen nog maar af en toe langs te lopen om het een beetje netjes te houden. Het nadeel is wel dat er weinig in past, en dat het niet echt dient als sociaal ontmoetingspunt, en puur om het uitwisselen van spullen gaat.

Of denk bijvoorbeeld eens aan een weggeefwinkel in je voortuin, of een maandelijkse weggeefmarkt in een openbaar park in de buurt! Zo lang je alles droog kunt houden, is er veel mogelijk.

Innamebeleid en opslag

Een van de belangrijkste onderdelen van het succesvol draaien van een weggeefwinkel, is het innamebeleid. Je verwacht het misschien niet, maar een van de meest voorkomende problemen in een weggeefwinkel is dat er teveel spullen binnenkomen waar geen ruimte voor is!

Maak het meeste van je ruimte

Je ruimte is beperkt, en je wilt ook zorgen dat je winkel interessant blijft voor een grote groep mensen. Dus het loont om goed op te letten welke spullen mensen daadwerkelijk willen hebben, en hoe je daar je innamebeleid op af kunt stellen. Schroom ook niet om een innamestop in te stellen als je opslag vol zit; een overvolle opslag is niet nuttig, want je hebt al genoeg om je winkel mee te vullen, en ook in de toekomst zullen er nog spullen bij blijven komen.

Wat wil je in je winkel hebben staan?

Sommige weggeefwinkels richten zich op specifieke spullen, zoals kleding of boeken. Maar de meeste weggeefwinkels hebben van alles wat; een beetje net zoals een kringloopwinkel.

Zorg ervoor dat je van tevoren een plan maakt voor de indeling van je winkel. Het hoeft allemaal niet heel nauwkeurig te zijn; de spullen die je binnenkrijgt zullen van week tot week verschillen, dus het is goed om wat flexibiliteit in je indeling te houden. Maar aan de andere kant zijn er bepaalde dingen waar je al snel door overrompeld kunt raken omdat er veel te veel van binnenkomt, en daar wil je ook op voorbereid zijn.

Stel dus vooraf een plan op, met een aantal categorieën van dingen, en hoeveel je daarvan precies op voorraad wilt hebben - niet alleen in de winkel, maar ook in je opslag! Een goede manier om dit op te schrijven, is om het te tellen in "aantal verhuisdozen"; die zijn meestal goed stapelbaar en hebben een vergelijkbare afmeting, dus als je zorgt dat alles in je opslag in verhuisdozen zit gesorteerd per categorie, dan kun je goed het overzicht houden over je voorraad.

De lijst met categorieën kun je zelf maken, maar hier is alvast een beginnetje met de grote categorieën die ik zelf in de weggeefwinkel tegen gekomen ben:

- Kleding
- Serviesgoed
- Boeken en tijdschriften
- Kantoorspullen
- Elektronica
- Speelgoed en bordspellen

- Decoratie (voor in en rondom het huis)
- Gereedschap

Dingen die veel binnenkomen

Er zijn een paar categorieën dingen waarvan er altijd veel gebracht wordt. Dit zijn voornamelijk:

- Kleding, vooral complexe kleding die inmiddels uit de mode is
- Serviesgoed, vooral niet-bij-elkaar-passend servies (je krijgt zelden volledige setjes)
- Boeken en tijdschriften

Hier komt vaak zoveel van binnen dat het je werk kost om het weer de winkel uit te krijgen, en vaak blijft een deel ervan heel lang liggen. Sterker nog, er komt vaak meer binnen dan eruit gaat! Daarom kan het zinvol zijn, als je een meeneemlimiet hebt, om een uitzondering te maken voor deze categorieën, en mensen dus een onbeperkte hoeveelheid mee te laten nemen. Let wel op dat je geen last krijgt van handelaren.

Dingen waar je niet vanaf komt

Er zijn ook dingen die echt niemand ooit mee wil nemen, en die je dus beter überhaupt niet aan kunt nemen. Dit zijn in ieder geval:

- Beeldbuizen (CRTs)
- Oude 'saaie' elektronica, zoals videorecorders
- Modems en TV-boxen van internetproviders
- Oude kranten

Maar afhankelijk van waar je winkel precies zit, kunnen er ook andere dingen zijn waar je dit probleem mee hebt. Hou goed in de gaten welke dingen er wel en niet meegenomen worden, en als blijkt dat bepaalde soorten dingen maandenlang blijven liggen, dan kun je daarvoor beter een innamestop instellen.